

14. Gaia

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

1. Antsietatea kontsulta odontologikoan
2. Farmako antsiolitikoen agindua
3. Bentzodiazepinak
 - A. Ezaugarri farmakozinetikoak
 - B. Eragin desiragaitzak
 - C. Elkarrekintzak
 - D. Flumazenilo antagonista bentzodiazepinikoa
 - E. Bentzodiazepinen agindua
 - F. Bentzodiazepinak erabiltzeko jarraibideak
4. Antihistaminikoak

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

1. Antsietatea kontsulta odontologikoan

Antsietatea: Mehatxu sentipena, etorkizunerako ikusmin handiarekin eta oreka psikosomatikoaren aldaketarekin benetako arrisku errealik gabe, edo gutxienez, estimulu sortzailearekiko gehiegizko erantzuna erakutsiz

Beldur edo antsietate maila bat emozio normala da pazientea odontologoaren kontsultara doanean (muskulu tentsioa, bihotz-maiztasuna gehitua, sufrimendu mugatua eta anestesiko lokalaren administrazioan zehar ...)

Hala ere, paziente batzuk antsietate maila handoagoa pairatzen dute, estimuluarekin bat ez datozen erantzunekin (baita sesio bakarrean ere), sintoma fisiko eta psikologikoekin.

Batzuetan, paziente hauek tratamendu farmakologikoa behar izaten dute

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

1. Antsietatea kontsulta odontologikoan

Antsietatearen sintomak

Sintoma fisikoak

Aho-lehortasuna
Izerditzea
Urduritasuna
Urdail-hesteko arazoak
Zorabioak
↑ Bihotz-maiztasuna
Airea falta

Sintoma psikologikoak

Beldur sentrazioa
Loezina
Tentsioa
Gose-eza
Nekatuta
Kontzentratzeko zailtasuna

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

1. Antsietatea kontsulta odontologikoan

Antsietatearen prebalentzia kontsulta odontologikoan

Table 1. Prevalence of Dental Fear/Anxiety Internationally*

<i>Country</i>	<i>Level of High Dental Fear/Anxiety</i>
Japan	20.9%
Singapore	7.8%–20.8%
Denmark	4.2%
Iceland	4.8%
Netherlands	3.9%–10.8%
Sweden	3.9%–6.7%
Australia	13.7%
New Zealand	12.5%–21.1%
United States	10%–19%
Netherlands	3.9%–10.8%
Sweden	3.9%–6.7%
Australia	13.7%
New Zealand	12.5%–21.1%
United States	10%–19%
Canada	4.4%–16.4%

* Reported prevalence of fear and anxiety from previous studies is shown. The Canadian data are from populations within specific cities and are not national in nature.

Anesth Prog 52:3–11 2005

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

2. Farmako antsiolitikoen agindua

Antsietatearen tratamendurako erabiltzen diren farmakoak odontologoaren kontsultan:

Lehen aukera: **Bentzodiazepinak**

Bigarren aukera: **Antihistaminikoak**

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

Talde farmakologikoa handia: Diazepam erreferentziazkoa

Ekintza mekanismoa eta eragin farmakologiko antzekoak

Ezaugarri farmakologiko desberdinek (erdibizia eta metabolismoa) erabilpen klinikoa baldintzatzen dute

Eraginak:

- Antsiolitikoak
- Hipnotikoak
- Erlaxagarri muskularrak
- Konbultsio kontrakoak

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

A. Ezaugarri farmakozinetikoak

Aho-bideko xurgapen ona (Kontzentrazio plasmatico egokiak ordu batean)

Proteina plasmaticoekin finkapen handia

Oso liposolugarriak → Metaketa arriskua

Gigel-metabolismoa: **Eraginaren iraupena baldintzatzen du**

a) Glukuronokonjugazioa (metabolito inaktiboa): erdibizi laburreko *BZD*

b) Oxidatiboa (Metabolito aktiboa: Nordazepam): erdibizi luzeko *BZD*

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

A. Ezaugarri farmakozinetikoak

Sailkapena (eraginaren iraupenean oinarritua):

Erdibizi oso laburra (< 6 h): **Triazolam, Midazolam**

Erdibizi laburra (6-24 h): Bentazepam, clotiazepam, **lorazepam**, oxazolam...

Erdibizi ertaina (24-30 h): Alprazolam, nitrazepam, flurazepam, lormetazepam...

Erdibizi luzea (> 30 h) (metabolito aktiboa): **Diazepam**, Clobazam...

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Benzodiazepinak

A. Ezaugarri farmakozinetikoak

Vida media y dosis orales equivalentes de las principales benzodiazepinas

Principio activo	Vida media (horas)	Dosis equivalentes (mg)
<i>Acción ultracorta (menos de 6 horas)</i>		
Benzazepam	2 - 5	25
Brotizolam	3 - 8	0,25
Midazolam	1 - 5	7,5
Triazolam	3 - 5	0,125 - 0,25
<i>Acción corta-intermedia (6-24 horas)</i>		
Alprazolam	12 - 15	0,25 - 0,5
Bromazepam	10 - 20	3 - 6
Flunitrazepam	15 - 30	0,5 - 1
Loprazolam	4 - 15	0,5 - 1
Lorazepam	11 - 30	0,5 - 1
Lormetazepam	11 - 30	0,5 - 1
Oxazepam	5 - 10	15
Temazepam	8 - 22	10
<i>Acción larga (más de 24 horas)</i>		
Clobazam	18	10
Clorazepato dipotásico	30 - 48	7,5
Clordiazepóxido	5 - 30	15
Diazepam	20 - 100	5
Flurazepam	24 - 100	15
Halazepam	30 - 100	10
Ketazolam	6 - 25	7,5
Nitrazepam	15 - 48	5
Quazepam	40 - 55	10
Clonazepam	18 - 50	0,25 - 0,5

Boletín de Información Farmacoterapéutica de Navarra (BiT) vol. 22, 2 (2014)

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

B. Eragin desiragaitzak

Logura

Inkordinazio motorea

Oroimen arazoak (amnesia anterogradioa)

Erreakzio paradojikoak: agresibitatea eta kitzikapena

Arnas depresioa

Menpekotasuna eta anstinentzi sindromea

Gaindosiak (flumazenil i.v.)

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

C. Elkarrekintzak

NSZeko depresoreak , Alkohola barne

Konbulsiokontrakoak

Antisorgailuak

Antihistaminikoak

Pomeloa

Antifungiko azolikoak, makrolidoak, antibiralak (BZDen metabolismoaren inhibitzaileak)

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

D. Bentzodiazepinen antagonista: flumazeniloa

BZDen ekintzen blokeo espezifikoa NSZeko eraginengan inhibizio konkurrenteagatik

Erabilpen ospitalarioa

Indikazioak: BZDen eragin sedagarri zentralaren neutralizazio osoa edo partziala

Benabarneko administrazioa

Dosia: 0,2-4 mg

Eraginaren hasiera 3 min, iraupena 15-140 min

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

E. Bentzodiazepinen preskripzioa

Triazolam

1. Aukerakoa sedazio odontologikoan (prozedura laburrak)

$t_{1/2}$ laburra → Errekuperazio azkarra

Interbentzioa baino 60 min lehenago

Eragina hasteko: 30 min, eta iraupena 2 ordu

Hondar-eragina 6 orduz

Konprimituak laktosarekin (kontuz jasanezintasunetan)

Angelu eztuko glaukoman kontraindikatu

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

E. Bentzodiazepinen preskripzioa

Midazolam

Erabilgarria sedazio odontologikoan haurretan

$t_{1/2}$ laburra → Errekuperazio azkarra

Interbentzioa baino 30 min lehenago eman

Aho-bidetik (soluzio poliki sartu oia eta masailaren arteko gunean)

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

E. Bentzodiazepinen preskripzioa

Diazepam

1. Aukerakoa sedazio odontologikoan (prozedura luzeak)

$t_{1/2}$ luzea → Errekuperazio geldoa

Interbentzioa baino 60 min lehenago eman

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

3. Bentzodiazepinak

F. Bentzodiazepinak erabiltzeko jarraibideak

BZDak farmako seguruak eta eraginkorrak dira antsietate egoeratan

Erabili ahalik eta dosi txikienak eta iraupen laburrak

Paziente nagusietan eragina handiagoa, dosiak murriztu

Kontraindikatuak: miastenia gravis, arnas-gaixotasunak, narriadura kognitiboa

Antsietatearen tratamendu farmakologikoa Odontologian

4. Antihistaminikoak

Hidroxizina

2. Aukerakoa antsietatearen maneian kontsulta odontologikoan

H₁ antagonista histaminergikoa

Interbentzioa baino 60 min lehenago eman

Dosia helduetan: 50-100 mg eta haurretan: 0,65-1 mg/kg

Eragin kaltaegarriak:

NSZ: Sedazioa, logura, nekadura, ahultasuna, ataxia, zahartzaroan eldarnioa, diplopia, ikusmen lausoa

Goragaleak eta goitikak

Xerostomia

Takikardia, hipotentsioa